

A Brassói Ujjal előfizetési ára:
 egész évre K 12.—
 félévre „ 6.—
 negyedévre „ 3.—
 egy óra „ 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJJAL

TÁRSADALMI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünne-
 napok kivételével minden nap
 :-: :-: délután 6 órakor. :-: :-:

Hirdetéseket felvesz a kiadó
 hivatal, Kapu-utca 45. szám.
 Hirdetések díjszabás szerint.

Szerkesztőség: KOLOSTOR-UTCA 23. SZ.
 TELEFON: 110.

Felelős szerkesztő: BUSZEK BÉLA.
 Főszerkesztő: Dr. WASYLKIEWICZ VIKTÓR.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
 Kiadóhivatal: Kapu-u. 45. — Telefon-szám: 515.

A brassói ipartestület és az országos iparos kongresszus.

II.

(Nó.) Tegnap számunk a brassói ipartestület indítványát ismertette a tanonckérdésben s ugyanakkor megtoldottuk az indítványt egy másik póttindítvánnyal, melyet nem kevésbé fontosnak találunk a tanonckérdés megoldásában. S ez volt a tanoncok lelki vezetése, jellembeli fejlesztése Isten kegyelme folytán. Reméljük és hisszük, hogy az országos iparos kongresszus nem csupán fél munkát akar végezni az iparos-tanonc kérdésben, mert akkor megint csak ott volnánk, ahol régebben álltunk, hanem tudatában hivatásának s főleg tudatában a mai tarthatatlan tanonc helyzetnek, erélyes munkával lát hozzá, hogy e kérdést minden vonalán véglegesen megoldja, mert hisz tény az, hogy jó, intelligens s a társadalmi követelményeknek megfelelő iparos osztályt csak akkor remélhetünk, ha tisztességtudó, becsületes, erkölcsös gárdát nevelünk. Ma már ott állunk, hogy Magyarországon teljesen független, önálló osztály, mely a társadalmi s politikai harcokban befolyásolhatlan, független s minden pressióval szemben érzéketlen, csak az iparos és kereskedő osztály. Ennek az osztálynak a munkájára és pedig határozott, férfias munkájára szüksége van ugy társadalmi, mint politikai életünknek, mert ők ezeknek a támasszai s erői. Tehát kell, hogy az az iparos és kereskedő osztály intelligencia, felfogás, szak- és közismeretek tekintetében oly nívón álljon, mely társadalmi helyzetének megfelel s melylyel feltétlenül felveheti a harcot s érvényesítheti magát s érvényt tud szerezni jogainak.

Am a mai iparos tanonc helyzetben ez szinte lehetetlen. Az az iparos tanonc legjobb esetben 4—6 elemi osztályt végez, vagy I—II. gimnáziumból megy iparos pályára, mert ott megbukott s így absolute módjában sem állott, hogy valamelyes ismeretet elsajátítson. Erre a célra eszelték ki irányadó köreink az iparos ismétlő iskolákat, hol a tanonc a szükséges hiányokat pótolhatja. Theoriában nagyon szépen kigondolták az iparos tanonc iskolákat, de a praktikus életben nem

igen váltak be, részint a mesterek nem-törődőmsége, részint a tanuló ifjúság könnyelműsége miatt. A mester ugyanis inassában mi egyebet se akar látni, csak egy neki hasznos s gazdaságos munkaerőt, melyet vagy teljesen ingyen, vagy csak nagyon kis bér mellett kihasznál s legkevésbé gondol arra, hogy annak az inasnak egy pár év múlva hozzá hasonló mesterré kell lennie, kivel együtt harcol jogaiért. És éppen ezért a mester az inas iskoláztatásával, tovább képzésével egyáltalán nem törődik, arra inasát nem kényszeríti s rajongó becsületézését, vagy lelkiismeretét, mely e hanyag nem-törődőmség miatt talán olykor korholólag feltámad benne, azzal csendesíti, hogy az iparosnak az kell csak, hogy értsen iparához, mert a jó készítménye a legjobb reklámüzlete számára. Ez igaz, vagy legalább is van benne valamilyen igazság, de nem szabad feledni azt, hogy most már más világot élünk. A politikai s társadalmi életben rettentő harcok dülnek a megélhetés, a fennmaradás s fenntartás örült harcai, melyekben minden embernek részt kell vennie, ha élni akar s fennmaradni. És különösen az iparos osztályt fenyegetik a társadalmi élet harcai, melyet tehát nekik kell megharcolniuk is. És ezekben a harcokban nemcsak a jó munka fegyverére van szükségük, hanem közismeretekre, a támadáshoz hasonló fegyverekre, az ész, a műveltség, a szellem fegyvereire is. És éppen azért minden mester önmaga ellen vét és saját magának, meg iparának ássa meg sirját akkor, mikor tanoncait az iskolától visszatartja, vagy legalább nem-törődőmséggel arra nem kötelezi.

A mester után ott van a második faktor, maga az inas, kinek könnyelműsége is hozzájárul iparosaink ferde helyzetéhez. De hát mit kívánunk attól a 14—15 éves ifjútól, ki egész napon nehéz munkában fárad s így nem csoda, ha az este 5—6 órakor szabadulva műhelyből, szivesebben kóricál az utcán s hancurozik, sem mint iskolába menjen. Fiatal az esze, pezsgő vére nem látja be, hogy neki arra majd évek multával mennyire szüksége lesz, hogy anélkül nem tud megélni s agyontiporják az életben. Nem gondol a jövőre, mert se mestere, se más nem

figyelmeztetik rá s ha később fel is ébred s észre is tér, már legtöbbször késő, mert igaz az a közmondás, hogy: amit Jancsi nem tanult meg, azt János soh' se fogja tudni.

De ott van még egy faktor, maga az iskola, melyhez oly sok és szép reményt fűztek egykoron. Legkevésbé se mondjuk, hogy annak a feltűnő eredménytelenségnek a tanárok vagy tanítók az okai, mert ők becsületes, szinte emberfeletti munkát végeznek, de rossz s nem célravezető maga a rendszer. A tanonc iskolai órák tudtunkkal este 6—8-ig tartatnak. Már most még abban az esetben is, ha az az inas szorgalmas hallgatója s látogatója az óráknak, mit várhatunk tőle. Egész nap, kora reggeltől késő estig izzad az a szegény inas a műhelyben. Mig a segédek pihennek, nekik még akkor is van munkájuk, műhely takarítás stb. Hat órakor elszabadul az az inas fáradtan, elcsigázva és siet az iskolába, hol elfoglalva helyét tanulni s figyelni akar. De lehetséges-e az? Nem, sőt képtelenség. Elcsigázott testének minden kis része lázong, vére hevesen lüktet s a pihenés csendes óráiban akarátán kívül is elalszik az a fiatal szegény inas, de figyelni és tanulni teljesen képtelen. S így várhatunk-e eredményt, így az eredmény a tanító legbuzgóbb fáradozása mellett is csak nulla lehet, sőt az egész tanoncotatás jelen rendszerében nem egyéb, mint legbrutálisabb emberkinzás.

A mester, inas és iskola együtt kell, hogy belássák e helyzet tarthatatlanságát s együttesen kell, hogy megoldják ezt a kérdést eredményesen. A mester ne tekintse az inasban csupán olcsó munkaerejét, melyet a legvégsőig ki akar használni, hanem tekintse az inasban jövő testvérharcossát, kinek erejére a jövőben legnagyobb szükség van. Az inas ismerje fel hivatását mestere s tanítói vezetése alatt s érezze szükségét annak, hogy neki majdan számottevő tényezővé kell lennie a társadalmi életben, melyre készülnie, s melynek elérésére sokat kell tanulnia s magát képeznie. Az iskola nyújtson alkalmas módot arra, hogy célját eredményesen elérhesse s ne legyen erő igénylő munkássága teljesen meddővé.

Éppen azért a jelen iparos iskolai rendszeren változtatni kell. Ugy tudjuk, hogy Kászonyi F. Lajos a brassói ipartestület elnöke a legutóbbi ipartestületi ülésen egy éppen ily irányu indítványt ajánlott elfogadásra, melyet az országos kongresszuson is elő akartak terjeszteni, de a brassói ipartestület az indítványt leszavazta. Ezt nem értjük. Ha az iparosok maguk fordulnak saját maguk ellen, mit várnak mástól. Akkor hiába jajgatnak helyzetük rosszasága és tarthatatlansága miatt.

Am ezt a kérdést sokkal fontosabbnak tartjuk, semmint szó nélkül hagyhatnók s azért feltétlenül módot keresünk arra, hogy az országos ipartestületi kongresszuson mint pótindítvány tárgyalassék e kérdés, melyet a következő formában terjesztünk a kongresszus elé:

1. Törvényhozásilag szabályoztassék az iparos tanonciskolai kérdés oly módon, hogy az iparos tanoncok számára az iskolai oktatás az eddigi szokástól eltérő módon ne az esti órákban, hanem délután 2—5-ig, vagy 3—6-ig tartassanak akár egy, akár két napon hetenként.

2. Ugyancsak törvényhozásilag köteleztessék mester és tanonc egyaránt arra, hogy az iskolai kötelezettségről szóló rendeletet szigorú büntetés terhe alatt tartsa be s a mennyiben az akár a mester, akár az inas hibájából nem történnék meg, a mestertől a tanonc tartásjoga vétessék el, az inas pedig a felszabadulástól vetessék vissza.

3. Szükségesnek tartjuk, hogy ezzel egyidejűleg ugyancsak törvényhozásilag kimondassék, hogy az iparos tanonc iskolákban minden bevett s törvényesen elfogadott felekezeti tanuló nézve a vallásoktatás éppen úgy legyen kötelező, mint a szak vagy közismereti tárgyak tanulása. Az államhatalom törvénye akképen intézkedik, hogy minden ifju 18 éves életkorig köteles valamely bevett s elfogadott felekezethez tartozni. S ha ez így van, és tényleg így van, akkor ne legyen az az inas gyerek mostoha gyermeke az államnak, vagy társadalomnak, hanem gondoskodjanak arról, hogy ezen korig kötelezőleg tanulhassa s megismerhesse vallását, Istenét, amint gondoskodnak egyéb tanuló ifjuság körében.

Ezek volnának azon indítványok, melyeket az országos ipartestületi kongresszus elé pótlólag felterjesztünk s hisszük s bizunk iparosainkban, hogy saját érdekükben és saját boldogságuk érdekében rajta lesznek, hogy ezeknek a jogos és méltányos követeléseknek érvényt szerezzenek.

Majd meglátjuk!

VI. szerdai est.

Kedves, hangulatos, tarka volt a tegnapi szerdai est s csak megint azon sopánkodtunk, hogy kevesen voltunk, vagy legalább is nem annyian, mint a mennyit szerettünk volna látni ezen a szerdai estélyen, hol tanulhatunk sokat s a mellett kedvesen elszórakozhatunk is.

Az alelnök megnyitó szavaiban az együttérzés szükségességét hangoztatta mint egyetlen biztos feltételét az eredményes működésnek bármely erkölcsi testületben.

Utána Csathó Ételka szavalt a bájosan, kedvesen, őszinte megértéssel s mély érzéssel Várady Antal „Utoisó sor“ című költeményét.

Felzúgó tapsok közt lépett az emelvényre azután dr. Boér Pál közigazgatási gyakornok s mélységes tudással s elragadó ékesszólással vázolta a keresztény szociális mozgalmak irányát.

Az ember — kezdte beszédét dr. Boér — midőn a szerdai estélyeken megjelenik, úgy képzeli, hogy az őskereszténység katakombáiban van, hol az Isten való törhetlen hit s az egymás iránt égő testvéri szeretet hozta össze az embereket. Majd X. Pius lemondatát állítja, mint keresztény szociális mozgalom világító oszlopát hallgatói elé. Instaurare omnia in Christo. (átalakítani mindeneket Krisztusban.)

A nagy világban ma harcok dülnek a megélhetésért s a fenntartásért, de ez a harc egyenlőtlen a fegyverek egyenlőtlensége miatt. A keresztény szociális mozgalmaknak éppen az a céljuk, hogy békésen, szeretettel egyenlősítsék a fegyverek értékét, a munka s a tőke fegyverének értékét, melyet csak úgy érhetünk el, ha tömörülünk s a sok munka, az egyesült, tömörült munkás kezek értéke a már hatalommá fejlődött tőkével egyenlő lesz.

És éppen azért az első dolog, hogy a munkának becsülést szerezzünk. Találóa állította be azt a képet előadónk, melyben elmondta, hogy egy német orvosnak 5 fia volt, s midőn azt kérdezték, hogy milyen hivatalban vannak, azt mondta büszkén: „Ez a fiam egy cipőgyárban munkavezető.“ Mi nálunk még megveteit, lenézett a szociális mozgalom, mert az alatt csak rombolást sejtettek, pedig kik Benjamin szerint: „nem az a célunk, hogy a mai jogrendet megdöntsük, de egyesíteni akarjuk az osztályokat, hogy egymáson segíthessünk.“ És ebben különbözik a keresztény munkás mozgalom a demokrata mozgalmaktól, melyek az embert csak annyiban becsülik, a mennyiben használhatják, de kidobják, amint rájuk hasznavehetetlenné válik.

Majd ügyes kézzel vázolja az előadó, hogy miért van nálunk a demokrata mozgalmaknak több harcosa s nagyobb tere, mint a keresztény szociális eszméknek. A keresztény szociális irány lelkeket akar megnyerni s nem merül ki csupán a gazdasági kérdés megoldásában.

Csodás mestergondolattal mutatta be a jezsuita templom kapujában kéregető koldust, ki 20 fillért kapván, azt megosztotta többi társaival, mint igazi keresztény szociális eszme ideált. Ez az igazi ker. szociális gondolkodás. Majd lelkes szavakkal int arra, hogy célunk elérésének munkájában soha se feledjük az Istent, mert csak akkor lehet eredményes munkánk, ha Istenért s Istennel harcolunk.

A mély tudással s lelkesedéssel előadott beszéd nagy hatással volt a hallgató-

ságra, mely szünni nem akaró tapsban fejezte ki az előadó iránti háláját s köszönetét.

Most négy kis apróság: Máncs I. Sallány I. Ratky R. és Palikó Irénke lépett a podiumra s minden kíséret nélkül egy pár népdalt énekeltek oly édesen, bájosan s oly elragadó bájjal s üdén csengő, kellemes hangon, hogy meg kellett ujjaznunk s az édes csöppségek meg is szerezték nekünk ismét az örömet s meg is ismételték énekeiket.

Műsoron kívül Szentkirályi József játszott kedvesen egy számot a zongorán.

Az alelnök megköszönve úgy az előadónak, mint mint a kedves szereplőknek közre működésüket, az előadó beszédéből ragadott ki egy gondolatot s adta át emlékként a szerdai estünk közönségének s ezzel a VI. szerdai estét bezárta.

Viszontlátásra a jövő szerdára. (Nó.)

HIREK.

Olvasóinkhoz. Olvasóinknak tudomására hozzuk, hogy az Égető Testvérek nyomdájába (a Brassói Ujlap nyomdájába) a telefont bevezettük. **A telefon szám 515.** Kérjük tehát olvasóinkat, hogy ha bármely napon a lapot nem kapják rendesen akár szóval, akár írásban, vagy esetleg telefon útján is lehetőleg rögtön reklamálják a lapot, mert csak így tudjuk a kihordást ellenőrizni s kedves olvasóinkat kielégíteni.

Halálozás. Özv. Sánek Péterné f. hó 16-án 96 éves korában Csernátfaluban elhalálozott. Kóborsoját 4 gyermeke, 20 unokája s 16 dédunokája állja körül könnyező szemmel.

A hétfalusi nőegylet közgyűlése. A hétfalusi nőegylet f. hó 10-én Killyéni Endréné lemondásával megüresedett elnöki állásra Lukács Károlyné sz. Domokos Berta hosszufalusi jegyzőné választotta meg egyhangulag. Alelnök lettek Kádas Józsefné és Demes Péterné. Pénztárnok: Köntzey Győzőné, gazdák: Veress Benedekné, Sipos Jánosné; Titkár: Henter Pál polg. isk. tanár. A választmányi ülés pedig elhatározta, hogy őszi programos estélyt rendez. A nőegylet s Hosszufalu intelligenciája reménykedve néz az új elnökő eddig is nagyra becsült agilis működése elé.

Városi közgyűlés. Brassó város képviselőtestülete tegnap délután tartotta október havi rendes közgyűlését, melyen Schnell Ernő polgármester elnökölt. Az elnökő polgármester a gyűlés elején meleg szavakban emlékezett meg néhai Lupán Jánosról, ki hosszú időn keresztül volt tagja a képviselőtestületnek. Az elnöki bejelentések után a napirend tárgyalására került a sör, melynek legfontosabb része az a határozat, mely szerint a város az új kórház építésére még 350.000 koronát szavazott meg s utasította a tanácsot, hogy a költségvetést s terveket készíttesse el s illetékes felsőbb helyen hagyassák jóvá. Titkosrendőri célokra megszavazott a közgyűlés 1600 koronát. A napirend teljes tárgyalása után a polgármester a gyűlést fél 6-kor bezárta.

Keresünk egy 3-as vagy 4-es számú tűzálló s ellenzárral bíró pénzszekrényt megvételre. — Ajánlatokat elfogad a Brassói Ujlap kiadóhivatal (Kolostor-utca 23.)

Országos mozgalom a betegápolási pótadó ellen. A budapesti kereskedelmi — és iparkamara elhatározta, hogy az országos betegápolási pótadónak 5 százalékról 10 százalékra való felemelése ellen tiltakozó gyűlést tart. A gyűlésre az ország összes kereskedelmi — és iparkamarákat meghívja.

Szőlőszeti és borászati felügyelőség. A m. kir. földművelésügyi miniszter a szőlőszeti és borászati szakszolgálat szempontjából Brassó és Fogaras vármegyék területét a nagyenyedi szőlőszeti s borászati felügyelői kerületbe osztotta be.

Hasihagymáz Csernátfaluban. Buda Mihály áll. el. iskola igazgató és Simtián Oktavián gör. kel. lelkész hasihagymáz betegségbe estek. Az óvintézkedéseket a főszolgabíróóság elrendelte.

Meglopott tiszt. Stroffner Ferenc brassói 24. honvéd gyalogezredbeli honvéd főhadnagy Kut-utcai lakásába tegnap este eddig még ismeretlen tettes behatolt. Az asztalfiókból 45—50 korona értékű Browning pisztolyt s az éjjeli szekrényén levő acélzsebórát, mely egyszersmind ébresztő is, ellopta. — Feljelentésére a rendőrség keresi a tolvajt.

Útközben meglópták. Nagy József prázsmári cipész neje ma reggel 3 órakor szekérral Prázsmárra utazott. A szekeren egy ládában helyezte el árúit. Amíg Prázsmárra érkezett, utközben eddig ismeretlen tettes feltörte a ládát s 30 pár cipőt, csizmát, bakancsot lopott el. Nagy Józsefné ma a rendőrségen bejelentette az esetet, mely a nyomozatot az ismeretlen tettes ellen megtette.

Birkózások a cirkuszban. A Picardi cirkuszban tegnap Cája József és Müller Fritz birkóztak. A küzdelem heves volt, de végre Cája győzött. Érthetetlen volt a szász diákság szerepe. Nincs szavunk az ellen, hogy a szimpáthia egyik vagy másik javára megnyilvánuljon a közönség körében, de ebből a szimpáthiából nemzetiségi kérdést csinálni, legalább is izléstelenség. Győzzön az erő és ügyesség, de ne egyesek orditozása.

Fogarasi haramia Brassóban. Multakban megirtuk, hogy a fogarasi haramiák Fogarason megtámadták Halbrich Náthánt, sulyosan megsebesítették és kirabolták. A gyanu mindjárt Budák rablótársai ellen irányult s ez irányban indult meg a nyomozás. A gyanu helyesnek bizonyult s a csendőrség le is tartóztatta Marin Ignác Libeket, Stanciula Miklóst, Komsa Aurélt, Dancea Máriaát és Capatina Izidort. A rablók közül az egyiket Marin Ignác Libeket ma a fogarasi járásbíróóság a brassói kir. ügyészségnek adta át. A fogoly 2 helyen sulyosan meg van sebesítve, a fején és a hasán. Mindkét sebet golyó okozta. Sebei sulyosak. A letartóztatottak tagadják, hogy ők rabolták volna ki Halbrich Náthánt.

Törés után együtt maradó üveg. Egy francia mérnök különös módon előállított üvegtáblát talált fel. Az üvegtáblát vízszintesen helyezte el s felső oldalát zselatinnal vontta be, melyre igen vékony celuloid lemezt helyezett s ezt ismét beborította zselatinnal bekent üveg táblával. Az egésztest légnomású sajtóban összepréselte. Az így előállított háromszoros tábla éppen olyan átlátszó, mint a közönséges üveg, azonban nevezetes sajátságot kapott. Ha az újfajta üvegtáblát keretbe foglalják, s nehezebb sulyt ejtenek rá, eltörik ugyan, de az üvegdarabokat a zselatin összetartja. Ez az üveg nagy szolgálatot tehet a vasuti kocsikban, automobilo-

kon, hol az üvegtörés sok szerencsétlenséget okozott már.

Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíj Egylete tagjainak figyelmébe. Értesíti az elnökség a tagokat, hogy fiokpénztárak helyiségét Hosszu-utca 12. sz. alatti Gambrius-vendéglő udvari helyiségébe helyezték át és befizetések mai naptól kezdve minden hó 1-ét és 15-ét követő vasárnap új helyiségükben teljesíthetők.

APOLLO mozyó

a nyári szinkörben.

M Ū S O R:

Október 17-én és 18-án.

La Rochell.

Látványos.

Ő felsége ischli vadászata.

Látványos.

Mózi ideál.

Humoros.

A biciklista.

Humoros.

A siró örökösök,

Humoros.

Az utolsó pillanathban'

Dráma.

Leányhős.

Remek amerikai dráma I. felvonásban 600 méter.

MŪSORON KIVÜL:

A halálpokoi.

Nagy indián dráma 3 felvonásban.

Ker. szoc. szakszervezeti élet.

Munkás gimnázium és a ker. szociálisták.

A ker. szoc. szakszervezetek közös választmánya nem régen foglalkozott azzal az eszmével, hogy tagjai számára a számtan és könyvvitelből sorozatos előadást rendez. Kitérő volt az eszme, mert szükség van rá. Tanulni sohasem szégyen. Most, amikor az eszme megvalósítása körül folytak a tárgyalások, hallottuk, hogy Brassóban nov. hó 1-én megnyílik a munkás gimnázium, melynek — bár szélesebb alapon — ugyanaz a célja, mint a ker. szociálisták tervbe vett tanfolyamának. Nem lesz érdektelen tehát, ha a keresztény szakszervezetek vezetőségének figyelmét a munkás gimnáziumra tereljük s ez intézményt figyelmébe ajánljuk.

Mi is az a munkás gimnázium? A munkás gimnázium novembertől márciusig tartó tanfolyam, melyben iparos ifjainkat az általános műveltséghez és szakmájukhoz szükséges magasabb ismeretekre praktikusán elméletileg s gyakorlatilag kioktatják. Így pl. tárgyai a munkás gimnáziumnak a magyar nyelv, német nyelv, számtan, egyszerű és kettős könyvvitel, rajz stb. A tanítás teljesen ingyenes és nagyobb csoportok méltányos igényeit a vezetőség szívesen kielégíti.

Jó lesz erről gondolkozni, mert hiszen iparos ifjainknak e tekintetben nagyon sok pótolni valójuk van. Legtöbbjük alig végezte el jól-rosszul a négy vagy hat elemi s azután pedig ideje s alkalmá sem volt arra, hogy szellemét tovább képezze s így bizony iparos osztályunk képzettsége meglehetősen hátramaradt. Nekünk magunknak kell a munkához hozzájárulni s ha pláne akár az állam, akár más erkölcsi testület alkalmas s

módot nyújt arra, hogy ez irányban kiképezzük magunkat s az életre szükséges ismereteket megszerezzük, akkor nem szabad sajnálnunk se időt, se fáradságot arra, hogy azt, ami nekünk kell; akkor mikor könnyen juthatunk hozzá, magunknak megszerezzük.

Ajánljuk tehát a vezetőségnek, hogy a legközelebbi alkalommal vesse fel az eszmét az egyesületben s hozzanak határozatot, majd lépjenek érintkezésbe a munkás gimnázium igazgatóságával, hogy a megnyitáskor a keresztény szakszervezetek együttesen jelen lehessenek. (Nó.)

Táviratok.

Podgorica, okt. 17.

Beránát a montenegróiak elkeseredett harc után elfoglalták s megtették az előkészületeket arra, hogy a Skutari felé vonuljanak. Eddig a montenegróiaknak 600 halottjuk és 100 nehéz sebesültjük van.

Szaloniki, okt. 17.

Dacára annak, hogy a formális hadüzenet nem történt meg, a határon folyton heves küzdelmek folynak.

Konstantinápoly, okt. 17.

Az európai török hadsereg létszáma 350 ezer ember. A csapatok szállítása már megtörtént.

Bukarest, okt. 17.

Az „Adeverul“ közli, hogy Románia készen áll a mozgósításra.

Páris, okt. 17.

Az olasz-török béke pontok aláírása a legnagyobb közmegegyezésre megtörtént.

Podgorica, okt. 17.

Martinovics tábornok heves küzdelem után elfoglalta Kurics várát. Az északi csapat folytatja Berána támadását, míg a közép had Skutari ellen vonul.

Szófia, okt. 17.

Az ultimátum elküldése felesleges. A hadüzenet ma kiáltványok útján történt.

Belgrád, okt. 17.

Az ultimátumra nézve Szófiával és Athénnel megállapodás még nem történt s így ezt hivatalosan ma még el sem küldik.

Bukarest, okt. 17.

A „Princessa“ román hajót bolgár csapatok megtámadták, mert az török alatvalókat alkalmazott.

Pétervár, okt. 17.

A kormány elismerte Itália teljes suverenitását Lybia fölött.

Konstantinápoly, okt. 17.

Az orosz határon levő csapatok, melyek eddig nem voltak mozgósítva, megkapták a mozgósítási parancsot. A hadügyminiszter az éjjei Drinápolyba utazott, hogy a fővezérséget átvegye. A csapatok és anyagok szállítása lázasan folyik.

Fogtechnikai műterem I
GUST RICHARD
Brassó, Gyümölcs-sor 19. — Távbeszélő 3-14. sz.
Rendel: 9—12 és 2—5-ig
— Kitérítve —
Berlinben 1907

**A Brassói
Népszövetségi Takaré- és Hitelszövetkezet
a kis emberek
takarékpénztára.**

Brassó, Kolostor-u. 23. I. emelet.

Egy üzletrész ára 30 korona,
ami 20 filléres részletekben
3 év alatt törleszthető. — —

Elfogad kis takarékbetéteket.
Kölesönt nyújt előnyös fel-
tételek mellett. : : : :

Nyitva minden szerdán és szombaton d. u. 4 órától 6 óráig.

FIGYELEM!!

**Égető Testvérek
könyvnyomdája**

**Brassó, Kapu-utca 45. szám alá
helyeztetett át.**